

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. januarija 1881.

Obseg: Novo leto. — Nova postava o hišnem davku pred državnim zborom. — Koruza pignoléto imenovana. — Gospodarske novice. — O zadevah občinskega lova. — Krompirjeva voda zdravilo zoper revmatizem. — Krščanstvo pri Slovencih do Cirila in Metoda. — Koroškoslovenski vojvoda Valkun. — Ali je dobiti grobni spominek našega Valvazorja? — Narodne pripovedi v tržaški okolici. — Slovstvo. — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Novo leto.

Kamor koli se ĉlovek ozre ob dnevu novega leta, od vseh strani ga pozdravljajo voščila: „veselo novo leto! sreĉno novo leto!“ Naj bi novo leto sreĉno bilo in blagoslovljeno, to tudi je naš klic, naša iskrena želja, kajti preteklo leto bilo je britko večini onih, ki v znoji svojega obraza obdelujejo mater zemljo, obetalo je mnogo tudi narodom slovanskim, al z obljubami skoro vse jim na dolgu ostalo. Naj novo leto izbriše dolgove preteklega!

S tem zaupanjem stopimo v novo leto. In zakaj? Zato, ker ona stranka, ki si je prilastila lažnjivo imé „ustavoverske“ in je kraljevala toliko let v Avstriji, je koncem lanskega leta vničila sama sebe, — zmaju, ki je neprenehoma sejal nemir in razpor med narodi, pomirljivim namenom Taaffeovim in avtonomistiĉni stranki neumorno zapreke delal, in državo ĉedalje bolj tiral v propad, — onemu silovitemu zmaju strta je glava v obeh postavodajavnih taborih. V zbornici poslancev in v zbornici gospôski strla si je ta stranka zadnje dni minulega leta sama svojo glavo, kajti v zbornici poslancev je razpela nemško-narodni program, in s tem proklamirala, da v mnogonarodni Avstriji ima veljavo samo nemški narod, in v upor se je stavila celó dinastiji. Tako si je ta stranka sama z obraza strgala masko, pod katero je dosihmal veljala za „stranko državno“. In kakor v zbornici poslancev, tako se je ta stranka tudi zadnje dni preteklega meseca v zbornici gosposki vničila vsó doseďanje veljavo, ves dosednji nimbus lojalitete tako, da je šla v tabor tistih, ki državi hoĉejo podvezati žile obstanka s tem, da vladi odrekó pobiranje državnih dohodkov, in na ta naĉin se drznila skruniti veljavo kroni.

Taki stranki, ki ne prizanaša ne državi ne dinastiji, odloĉno nasproti stopiti ima zdaj grof Taaffe popolno pravico in sveto dolžnost.

To izpoznanje tudi v viših krogih nam so prinesli zadnji dnevi decembra meseca preteklega leta, ki je bil ustavovercem res gruden njihove mnogoletne veljave.

Ĉe je grof Taaffe dozďaj tako postopal, da v bojazni, da ne bi vznemiril ustavovercev, po svojih lastnih besedah ni nobene politike delal, je zdaj, ko se je ustavoverska stranka na vse strani osramotila in vladanja nezmožna skazala, nova pot mu odprta, to je, pot, katera pelje k notranjemu miru med 21 milijoni avstrijskega ljudstva in do moĉi in veljave na vzunaj. Blizo dve leti je uže in tudi grof Taaffe ni še izpolnil cesarjevih besed: „naredite mi mir med mojimi narodi“. Skrajni ĉas je, da se to zgodi.

Res je sicer, da z ozirom na ne še rešena važna vprašanja na iztoku ne dopuščajo ministerstvu Taaffeovemu brezobzirnega postopanja zato, da, ĉe bi bilo Slovanom avstrijskim preprijazno, bi razdražilo Magjare, ki se zdaj drže bolj pasivno in ne delajo neprilik Taaffe u, ki bi pa brž zopet v zavezo stopili z nemškimi centralisti, ako bi se Taaffe preveĉ naslonil na Slovane.

Avstrija potrebuje krepke roke, ki drži za vladno krmilo, da državo in ljudstva njena pripelje v luko notranjega in vnanjega stanovitnega mirú. Rane, ki jih je državi vsekala poprejšnja sistema, ne dajo se zaceliti s površnimi sredstvi, radikalne pomoĉi je treba.

In tacih radikalnih sredstev odloĉno se poslužiti, ne bo težko stalo ministra Taaffe-a, ki se je v blizo 2 letih prepriĉal, da trďno na njegovi strani stoji večina zborova, za to večino pa večina narodov avstrijskih.

Naj bode ta zavest vodílo prihodnji politiki grofa Taaffe-a, pa tudi vodílo avtonomistiĉni večini državnega zbora, katera naj ne zabi, da je veliko odgovornost na-se vzela, ko je izvoljena od ljudstva stopila v državni zbor, da se na tem vzvišenem mestu boruje za blagor posameznih dežel ravno tako, kakor za blagor skupne države, pa vlado le ták o podpira, katero je resna volja vresniĉiti vse to, kar je po prestolnem govoru sama narodom obljubila.

In ĉe se to zgodi, bode leto 1881. sreĉnejše od leta 1880. za Avstrijo in njene narode. V to pomozí Bog!